

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1562-M-145/16-06-16

Zagreb, 27. listopada 2016.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Bože Petrova, predsjednika Hrvatskog sabora, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 154. sjednici održanoj 27. listopada 2016. g., daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dužnosnik Bože Petrov, predsjednik Hrvatskog sabora, može kao privatna osoba zajedno sa članovima zajedničkog domaćinstva sudjelovati u Programu poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća kojeg provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama sa svrhom izgradnje obiteljske kuće te u konačnici i ostvariti pravo na subvencionirani kredit sukladno propisanim uvjetima.

Upućuje se dužnosnik da u cilju zaštite vlastitog integriteta i vjerodostojnosti kao i povjerenja građana, prije realizacije subvencioniranog kredita i stjecanja sredstava od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, razjasni okolnost jesu li svi prijavljeni članovi zajedničkog domaćinstva za koje je dana uvjetna suglasnost za subvencionirani kredit, imali u relevantnom razdoblju prebivalište na istoj adresi.

Obrazloženje

Dužnosnik Bože Petrov podnio je zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva koji je u knjigama ulazne pošte zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-4094-M-145/16-01-3 27. rujna 2016.g., povodom kojeg se vodi predmet broj: M-145/16

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 2. ZSSI-a propisano je da su predsjednik i podpredsjednici Hrvatskog sabora dužnosnici u smislu odredbi ZSSI-a, stoga je Bože Petrov povodom obnašanja dužnosti predsjednika Hrvatskog sabora obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

U zahtjevu dužnosnik navodi kako bi kao privatna osoba koristio subvencionirani kredit za izgradnju obiteljske kuće kao prve nekretnine putem programa kojeg provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama. Dužnosnik pri tome ističe kako za vrijeme obnašanja dužnosti podpredsjednika Vlade Republike Hrvatske nije bio povezan sa Ministarstvom graditeljstva, u čijoj je nadležnosti Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, niti je obnašajući navedenu javnu dužnost sudjelovao u donošenju odluka kojima bi se odlučivalo o povoljnijem stambenom kreditiranju putem programa koje provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama.

Postupajući po zahtjevu dužnosnika, Povjerenstvo je od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama zatražilo dostavu dokumentacije i očitovanje na okolnosti od kada se odobravaju krediti u Provedbenom programu poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća - Program B, koliko je do sada ukupno odobreno kredita, od kada se navedeni program provodi, na temelju kojih se kriterija i odluka odobrava kreditiranje u Programu B, u čijoj je nadležnosti donošenje odluka o odabiru korisnika kreditiranja za Program B, prema kojim kriterijima se vrši konačni odabir korisnika kredita ukoliko pristigne više zahtjeva zainteresiranih stranaka za Program B koji su ispunili formalne uvjete s obzirom na iznos osiguranih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske za tu namjenu, jesu li utrošena sva osigurana sredstva za navedeni program za tekuću godinu, a ukoliko su ista utrošena, hoće li se u daljem vremenskom razdoblju ista ponovno dodjeljivati te ostvaruju li kandidati koji ispunjavaju uvjete za odobravanje kredita to pravo u sljedećoj godini ukoliko im ista ne budu dodijeljena u ovoj godini.

Na zahtjev Povjerenstva, Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, zastupana po direktoru Goranu Bradiću, 12. listopada 2016.g. dostavila je očitovanje u kojem se navodi kako su sva pitanja u odnosu na realizaciju gradnje i rekonstrukcije uređena Provedbenim programom poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća. Pravo na kreditiranje imaju svi građani, državlјani Republike Hrvatske koji nemaju vlastiti stambeni prostor, kao i vlasnici neodgovarajućeg stambenog prostora koji žele riješiti svoj stambeni status novom izgradnjom ili proširenjem postojećeg stambenog prostora u obiteljskoj kući u vlasništvu. Zahtjev za kreditiranjem podnosi se Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama na pregled i obradu, a potpuni zahtjevi odobravaju se prema vremenu njihova zaprimanja, odnosno kada je zahtjev potpun. Nakon kompletiranja cjelokupne dokumentacije propisane Programom, uvjetnu suglasnost, kao i odobrenje za kredit, izdaje direktor Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, odnosno ne postoji posebna komisija u čijoj bi nadležnosti bilo odlučivanje o odabiru korisnika kojem će se biti dodijeljen subvencionirani kredit.

U očitovanju se nadalje navodi kako Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama ima osigurana novčana sredstva za Program B koja su više nego dosta na za sve podnesene zahtjeve za kreditiranje putem tog Programa.

Tijekom 2016.g. zaprimljeno je ukupno 3 (tri) zahtjeva za kreditiranje s okvirnim iznosom kredita od oko 700.000,00 kuna, dok je osigurano preko 1.000.000,00 kuna na toj stavci.

Krediti koje se ne realiziraju tijekom 2016.g., realizirati će se u 2017.g., uz napomenu kako se svi potpuni zahtjevi za kreditiranje i odobravaju te da planirana sredstva za 2016.g. nisu utrošena. Od početka realizacije ovog Programa ukupno je sklopljeno 59 (pedesetdevet) Ugovora o kreditu s podnositeljima zahtjeva za kreditiranje, ukupne vrijednosti 1.218.805.87 €. Uz očitovanje, Povjerenstvu je dostavljena preslika Provedbenog programa poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća od ožujka 2011.g., tablica sklopljenih ugovora sa stanjem na dan 7. listopada 2016.g., tablica iznosa kredita za Program B i C sa stanjem na dan 7. listopada 2016.g.

S obzirom da je iz dostavljenе dokumentacije bilo vidljivo kako je uvjetna suglasnost za kreditiranjem izdana i dužnosniku Boži Petrovu, Povjerenstvo je od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama zatražilo očitovanje na okolnost je li nakon zaprimanja zahtjeva dužnosnika Bože Petrova zaprimljen još koji zahtjev i je li isti odobren, kao i dostavu kompletne dokumentacije u odnosu na izdavanje uvjetne suglasnosti dužnosniku Boži Petrovu. Nadalje, zatraženo je i očitovanje na okolnost početaka realizacije kredita po zahtjevima zaprimljenim u 2016.g. te očitovanje na okolnost je li do sada udovoljeno svim zahtjevima koji su ispunjavali uvjete, kao i da se dostave preslike Ugovora o poslovnoj suradnji koji su potpisani između Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama i poslovnih banaka.

Na zahtjev Povjerenstva, Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, zastupana po direktoru Goranu Bradiću, 18. listopada 2016.g. dostavila je očitovanja u kojem se navodi kako je tijekom 2016.g. osigurano oko 1.000.000,00 kuna za realizaciju Programa B, a do dana izrade očitavanja utrošeno je ukupno 164.965,48 kuna, pa je za realizaciju u 2016.g. preostalo ukupno 835.034,52 kune. Nadalje, svi zaprimljeni zahtjevi za kreditiranjem putem Programa B tijekom 2016.g. u fazi su prikupljanja dokumentacije i izdavanja uvjetne suglasnosti, stoga u ovoj godini još nije realiziran niti jedan kredit za koji je zahtjev podnesen u ovog godini, nego je tijekom 2016.g realiziran samo 1 (jedan) kredit za koji je zahtjev podnesen 2015.g. Svi zaprimljeni zahtjevi koji su bili kompletni i koji su prošli provjeru kreditne sposobnosti kod poslovnih banaka u konačnici su i realizirani.

U odnosu na zahtjev dužnosnika Bože Petrova, u očitovanju se navodi kako nakon zahtjeva kojeg je podnio dužnosnik Božo Petrov, Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama nije, do dana očitovanja, zaprimila nove zahtjeve, a na podneseni zahtjev dužnosnika Bože Petrova izdana je uvjetna suglasnost. Uz očitovanje, Povjerenstvu je dostavljena sva zatražena dokumentacija u odnosu na zahtjev za kreditiranjem dužnosnika Bože Petrova, kao i preslike Ugovora o poslovnoj suradnji između Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama i poslovnih banaka, ukupno 6 (šest) Ugovora.

Iz navoda dužnosnika Bože Petrova navedenim u zahtjevu za davanjem mišljenja, Povjerenstvo zaključuje kako se dužnosnik našao u dvojbi može li sudjelovati u državnom programu sa svrhom stambenog zbrinjavanja članova zajedničkog domaćinstva, uzimajući u obzir okolnost kako je dužnosnik Božo Petrov u vrijeme podnošenja zahtjeva za subvencioniranim kreditom obnašao dužnost potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske.

Kako je dužnosnik zatražio mišljenje u odnosu na sudjelovanje u subvencioniranom kreditu za realizaciju izgradnje obiteljske kuće kao prve nekretnine putem programa kojeg provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, Povjerenstvo utvrđuje kako su uz Provedbeni program poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća, u konkretnom slučaju mjerodavne i odredbe Zakona o društveno poticanoj stanogradnji („Narodne novine“ broj 109/01., 82/04., 76/07., 38/09., 86/12., 7/13. i 26/15.) te odredbe Pravilnika o minimalnim tehničkim uvjetima za projektiranje i gradnju stanova iz programa društveno poticane stanogradnje („Narodne novine“ broj 106/04 i, 25/06.).

Mjerodavnim odredbama propisano je kako osobe koje se javljaju kao kandidati za dobivanje kredita dobivaju određene kvadrate koji mogu biti subvencionirani prema broju članova zajedničkog domaćinstva, dok pravo na izgradnju i rekonstrukciju kuća imaju svi građani Republike Hrvatske koji nemaju vlastiti stambeni prostor kao i vlasnici neodgovarajućeg stambenog prostora. Zahtjev za kreditiranjem podnosi se Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama na pregled i obradu, a potpuni zahtjevi odobravaju se prema vremenu njihova zaprimanja. Uvjetnu suglasnost, a u konačnici i odobrenje za kredit, izdaje direktor Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama nakon zaprimanja cijelokupne dokumentacije koja je propisana Provedbenim programom poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća. Nakon izdavanja uvjetne suglasnosti, zaprimljena dokumentacija upućuje se poslovnim bankama, s obzirom da se radi o subvencioniranom kreditu u kojem poslovna banka subvencionira do 65%, a Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama do 35% ukupnog novčanog iznosa. Nakon razmatranja poslovne banke radi li se o kreditno sposobnom kandidatu, kredit se odobrava i isplaćuju se odobrena sredstva prema rasporedu prijavljivanja, pa tek potom započinje gradnja subvencioniranih stambenih objekata.

Provedbenim programom poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća propisani su uvjeti kreditiranja, dokumentacija koju je potrebno priložiti uz prijavu, iznos kredita i način korištenja istoga, kao i nadzor i kontrola nad provođenjem odobrenih sredstava. Međutim, visinu ukupnog kredita koji se može subvencionirati utvrđuje Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za projektiranje i gradnju stanova iz programa društveno poticane stanogradnje i ovisi o broju članova zajedničkog domaćinstva (umnožak pripadnih m^2 stambenog prostora s etalonskom cjelinom građenja). Provedbenim programom, kao prilog zahtjevu za kreditiranje, propisana je obveza dostavljanja uvjerenja nadležne policijske uprave o prebivalištu za podnositelja zahtjeva i sve članove zajedničkog domaćinstva s naznakom podatka od kada prebivaju na zajedničkoj adresi.

Uvidom u dostavljena očitovanja i dokumentaciju Povjerenstvo je utvrdilo kako su osigurana sredstva za poticanu stanogradnju za Programa B više nego dostatna za sve do sada podnesene zahtjeve, među kojima se nalazi i zahtjev dužnosnika Bože Petrova, kao treći zaprimljen u 2016.g., a odnosi se na 7 (sedam) članova zajedničkog domaćinstva.

Iz priloženih uvjerenja Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske, Policijske postaje Metković, o prebivalištu Bože Petrova kao podnositelja zahtjeva i članova njegovog zajedničkog domaćinstva, vidljiva je činjenica kako jedna od navedenih osoba nije imala, niti ima zajedničko prebivalište s ostalim članovima zajedničkog domaćinstva, a i sam je dužnosnik Božo Petrov u trenutku podnošenja zahtjeva Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama 6 (šest) mjeseci bio prijavljen na drugoj adresi prebivališta na području Grada Metkovića, iako je prethodno bio prijavljen na adresi prebivališta kao i ostali članovi zajedničkog domaćinstva.

Uvidom u dostavljenu uvjetnu suglasnost od strane direktora Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama utvrđeno je kao je ista izdana u odnosu na 7 (sedam) članova zajedničkog domaćinstva te je i minimalni iznos kredita također utvrđen prema istom broju zajedničkog domaćinstva, kao i izračun maksimalnog iznosa subvencioniranog kredita.

U konkretnom slučaju uvjetna suglasnost izdana je na ukupan iznos od 903.314,85 kuna, od kojeg iznosa 587.154,65 kuna kreditira poslovna banka, a 316.160,20 kuna kreditira Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama.

Povjerenstvo tumači da se u odnosu na pravo sudjelovanja u programu subvencioniranog kreditiranja, dužnosnik Božo Petrov pojavljuje kao privatna osoba. Kao privatnoj osobi i građaninu Republike Hrvatske dužnosniku pripadaju sva prava kao i drugim građanima Republike Hrvatske, stoga dužnosnik načelno u privatnom svojstvu može sudjelovati u programu Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama kako bi osigurao stambeno zbrinjavanje svoje obitelji i članova zajedničkog domaćinstva, ukoliko zadovoljava propisane kriterije.

Međutim, prilikom ostvarivanja prava koja imaju kao i svi drugi građani, dužnosnike obvezuju zakonom propisana načela djelovanja, prvenstveno načelo da u obnašanju javnih dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes staviti iznad javnog te da su zaštiti javnog interesa dužni dati prednost u odnosu na eventualno ostvarivanje privatnih interesa. Načela djelovanja obvezuju dužnosnike da u obnašanju javnih dužnosti postupaju časno, poštano, savjesno i nepristrano, čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti kao i povjerenje građana. Povjerenstvo tumači da iz ovih načela, proizlazi i obveza dužnosnika da u određenim okolnostima prihvate i ograničenja u ostvarivanju onih prava na koja bi načelno imali pravo kao i svi drugi građani.

Pri tome se ističe kako uvažavanje ograničenja i suzdržavanje od korištenja pojedinih prava, ne mora nužno proizlaziti iz izričito propisanih pravila, već iz primjene dobre prakse i visokih standarda etičnosti u obnašanju javnih dužnosti.

U konkretnom slučaju, Povjerenstvo utvrđuje kako dužnosnik ne stječe sredstva izravno od tijela vlasti u kojem obnaša javnu dužnost, stoga se u odnosu na pravo i postupak odobravanja subvencioniranja kredita od Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama ne nalazi u situaciji sukoba interesa u smislu definicija iz članka 2. ZSSI-a.

Naime, dužnosnik Božo Petrov, povodom obnašanja dužnosti predsjednika Hrvatskog sabora, ne nalazi se u položaju koji je nadređen u odnosu na direktora Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, već je direktoru kao čelniku tog tijela nadređena Vlada Republike Hrvatske, koja ga imenuje i razrješava.

Nadalje, iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da ukoliko se dužnosniku Boži Petrovu u konačnici odobri subvencionirani kredit Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, zbog odobravanja subvencioniranog kredita dužnosniku Boži Petrovu, neće biti isključen niti jedan drugi potencijalno zainteresirani kandidat, s obzirom da je tijekom 2016.g. za Program B ukupno utrošeno 164.965,48 kuna, a za realizaciju je preostalo još ukupno 835.034,52 kune.

Polazeći od toga da je svrha postupaka koje provodi Povjerenstvo, između ostalog, jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti, Povjerenstvo ukazuje da iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da svi članovi zajedničkog domaćinstva za koje je dužnosniku dana uvjetna suglasnost za subvencionirani kredit, nemaju prijavljene istovjetne adrese, stoga Povjerenstvo ukazuje da bi prije konačnog odobravanja predmetnog subvencioniranog kredita navedenu okolnost trebalo razjasniti kako se dužnosnik Božo Petrov, kao podnositelj zahtjeva za subvencionirani kredit, a tako i direktor Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, koji se također smatra dužnosnikom u smislu odredbi ZSSI-a, ne bi našli u situaciji koja može izazvati sumnju da je u postupanju dužnosnika došlo do počinjenja nekog od zabranjenih djelovanja.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo smatra kako dužnosnik Božo Petrov može, uz primjenu mjerodavnih zakonskih odredbi, postupaka koji se moraju provesti prije samog končanog odobravanja kredita i ispunjavajući sve kriterije, pri tome čuvajući vlastiti integritet i povjerenje građana, kao privatna osoba sudjelovati u Programu poticanja gradnje i rekonstrukcije (dogradnje i nadogradnje) kuća kojeg provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama sa svrhom izgradnje obiteljske kuće.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Božo Petrov, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

